

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ**

Гайбура Юлія Анатоліївна

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
для студентів спеціальності 072
“Фінанси, банківська справа та страхування”**

Кам'янець-Подільський

2017

УДК 658.14:65.011.47(083.13)
Ф48

Рецензенти:

Рудик В.К., д.е.н., завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ПДАТУ

Андрейцева І.А., к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці КПНУ ім. І. Огієнка

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою ПДАТУ
Протокол № 5 від 23.05. 2017 р.*

Гайбура Ю.А.

Фінансовий аналіз : методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”. – Кам’янець-Подільський, 2017. – 28 с.

Методичні рекомендації підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз”, яку включено до навчального плану підготовки бакалаврів з фінансів, банківської справи та страхування. Розглядаються вимоги до виконання курсової роботи, оформлення, здачі та її оцінювання. Рекомендується до розгляду та використання перелік літературних джерел.

Призначено для студентів спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”.

УДК 658.14:65.011.47(083.13)

ЗМІСТ

Передмова	4
Методичні рекомендації і вимоги до курсової роботи	5
Оформлення курсової роботи	11
Заключне оформлення, задача, перевірка і захист курсової роботи	17
Критерії оцінювання курсової роботи.....	19
Рекомендовані джерела для виконання курсової роботи	21
Додатки	24

ПЕРЕДМОВА

Реалії сучасного стану розвитку ринку такі, що підприємствам, щоб вижити в умовах сьогодення, необхідно впроваджувати сучасні технології управління бізнесом. Нині ринок динамічний, і його правила змінюються швидко. Наш ринок вже вийшов зі стану екстенсивного розвитку, коли збільшення обсягів прямопропорційно збільшувало прибуток.

Динамізм сучасного розвитку соціально-економічних відносин в Україні визначає необхідність підвищення ефективності діяльності підприємств, фірм, посилення відповідальності за кінцеві результати діяльності всіх суб'єктів системи господарювання.

Внаслідок цього виникає гостра необхідність зростання значення фінансового аналізу, тому що підприємства, фірми мають життєву потребу в застосуванні методів вирішення завдань, спрямованих на чітке, реальне уявлення свого сьогоденного положення в бізнесі України та своєчасне вироблення стратегії щодо поліпшення прогнозуючих результатів своєї діяльності, свого бізнесу та тактики управління.

Виконання курсової роботи є однією з найважливіших форм самостійної роботи студентів з вивчення фінансового аналізу. В процесі її підготовки студенти глибоко і всебічно знайомляться з найважливішими і найбільш складними економічними проблемами, вчать аналізувати сучасні явища економічного життя суспільства (країни, світового господарства) і робити на основі цього правильні, науково обґрунтовані теоретичні і практичні висновки.

В процесі підготовки курсової роботи набуваються навички самостійного підбору необхідної літератури, фактичного і цифрового матеріалу, роботи зі статистичними довідниками, складанні таблиць, побудові графіків. Все це не лише розширює і поглиблює знання з курсу фінансового аналізу, але й прищеплює навички наукового дослідження і самостійного письмового викладу важливих і складних теоретичних проблем.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ І ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні етапи роботи студента над курсовою роботою

Виконання курсової роботи є одним із завершальних етапів вивчення навчальної дисципліни “Фінансовий аналіз”.

Мета роботи. Закріпити теоретичні знання студентів з фінансового аналізу та вміння їх застосовувати на практиці; прищепити навички самостійної роботи над спеціальною літературою і вміння використати їх при вирішенні науково-дослідницьких питань з обраної теми; виробити вміння використовувати для аналізу у виробничих умовах первинні документи, облікові реєстри, звітність, планові та нормативні документи, інші джерела даних, аналізувати і узагальнювати їх; виробити навички критичної оцінки існуючої методики аналізу на конкретному підприємстві; формулювати висновки і вносити пропозиції щодо вдосконалення діючої методики фінансового аналізу підприємства; виробити вміння самостійно викладати матеріал у вигляді упорядкованої системи теоретичних положень, логічно послідовних і підтверджених практичними прикладами, правильно формулювати думки по суті питання.

Тому основними етапами такого дослідження є:

- вибір теми;
- узгодження і (за необхідності) корегування вибраної теми з науковим керівником, обговорення принципової логічної структури роботи і попереднього списку необхідної літератури;
- складання попереднього списку літератури і початкового варіанту плану курсової роботи;
- представлення початкового варіанту плану і схвалення його науковим керівником;

РЕКОМЕНДОВАНІ ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андреева Г.І. економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. / Г.І. Андреева – К. : Знання, 2008. – 263 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
2. Багров В.П., Багрова І.В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. / В.П. Багров, І.В. Багрова – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 160 с.
3. Білик М.Д., Павловська О.В. та ін.. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, без змін. / М.Д. Білик, О.В. Павловська – К. : КНЕУ, 2009. – 592 с.
4. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів напряму підготовки 6.030508 “Фінанси і кредит”. – Кам’янець-Подільський, 2012. – 18 с.
5. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз. Методичні матеріали для практичних занять і самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.030508 “Фінанси і кредит” / Ю.А. Гайбура – Кам’янець-Подільський, ПДАТУ, 2016. – 64 с.
6. Гайбура Ю.А. Фінансовий аналіз. Методичні матеріали для практичних і семінарських занять студентів напряму підготовки 6.030508 “Фінанси і кредит” / Ю.А. Гайбура – Кам’янець-Подільський, ПДАТУ, 2013. – 52 с.
7. Деева Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз. Навч.посібник. / Н.М. Деева, О.І. Дедіков – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 328 с.
8. Кармазін В.А., Савицька О.М. Економічний аналіз: Практикум. / В.А. Кармазін, О.М. Савицька – К. : Знання, 2007. – 255 с.
9. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: теорія і практика: Підручник/ За ред. проф. А.Г. Загороднього. – Львів : “Магнолія Плюс”, 2006. – 428 с.

10. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: Підручник/ За ред.. проф. А.Г. Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. – 487 с.
11. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры. / В.В. Ковалев – М. : Финансы и статистика, 2001. – 560 с.
12. Кожанова Є.П., Отенко І.П., Серікова Т.М., Куліков П.М. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – 3-є вид., допрац. і доп. / Є.П. Кожанова та ін. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2009. – 344 с.
13. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навч. пос. / Т.Д. Косова – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 486 с.
14. Костенко Т.Д. та ін. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. пос. / Т.Д. Костенко та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 405 с.
15. Лахтионова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: Навч. посіб. / Л.А. Лахтионова – К. : КНЕУ, 2005. – 365 с.
16. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Москаленко В.В. Комп’ютеризація економічного аналізу (теорія, практика): Навч. пос. / І.Ф. Прокопенко та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 340 с.
17. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька – К. : Знання, 2005. – 662 с.
18. Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
19. Тарасенко Н.В., Вагнер І.М. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / Н.В. Тарасенко, І.М. Вагнер – Львів : “Новий світ-2000”, 2008. – 444 с.
20. Фінансова і статична звітність суб’єктів господарювання.
21. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Хома І. Б., Андрушко Н. І., Слюсарчик К. М. – Львів :НУ «Львівська політехніка», 2009. – 344 с.
22. Черниш С.С. Економічний аналіз: Навч. посіб. / С.С. Черниш – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.

23. Шморгун Н.П., Головка І.В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. / Н.П. Шморгун, І.В. Головка – К. : ЦНЛ, 2006. – 528 с.

Допоміжна

1. The analysis and prediction of enterprise financial condition in the context of financial crisis. Innovations in science and education : challenges of our time / [collection of scientific papers; edited by Maryna Dei, Olha Rudenko]. – London: IASHE, 2016 – p. 45-49.

2. Гайбура Ю.А. Аналіз грошових і сукупних витрат домогосподарств // Збірник наукових праць. – Вип.15. Том 2. (Інститут бізнесу і фінансів). – Кам'янець – Подільський, 2007. – С. 242-244.

3. Гайбура Ю.А. Аналіз і прогнозування ефективності галузі рослинництва // Збірник наукових праць ПДАТУ. – 2012. – Вип. 20. – С. 171-176.

4. Гайбура Ю.А. Прибутковість підприємств: поняття, фактори, резерви. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія “Економіка і менеджмент”. – 2017. – № 24. – С. 99-105.

5. Гайбура Ю.А. Прогнозування фінансових результатів підприємства як елемент управлінського рішення // Стратегія збалансованого використання економічного, технологічного та ресурсного потенціалу країни : зб. наук. праць II між нар. наук.-практ. конф. 1 червня 2016 р. (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2016. – С. 88-90.

6. Гайбура Ю.А. Управління прибутковістю підприємства та шляхи її підвищення // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – Вип. 15. Херсон, 2015. – С. 150-154.

7. Гайбура Ю.А. Управління фінансами підприємства // Проблеми сучасної економіки: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Донецьк, 27-28 грудня 2013 року / Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Донецьк : ГО “СІЕУ”, 2013. ч. 3. – С. 32-34.

8. Гайбура Ю.А. Управління фінансовим результатом підприємства // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Вип. 5. – Херсон, 2014. – С. 50-54.
9. Гайбура Ю.А. Фінансове прогнозування як елемент управління фінансовими ресурсами підприємства // Економіка та суспільство. – 2017. – № 9. URL: <http://economyandsociety.in.ua>.
10. Дікань Л. В. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз: моногр. / Л. В. Дікань, О. О. Вороніна. – Х. : СПД ФО Лібуркіна Л. М., 2008. – 92 с.
11. Економічний аналіз: Навч. посібник. Виробничі ситуації та ділові ігри. / О.П. Антонюк, О.Б. Зайцева, Г.В. Скиба, В.Д. Слободян. – Хмельницький, 2003.
12. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу. Навч. посібник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2002. – 190с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Ковальчук М.І. Економічний аналіз у сільському господарстві: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2002. – 282 с.
14. Мец В.О. Економічний аналіз (Збірник практичних завдань і тестів за даними (П(С) БО): навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001.-236с.
15. Місюк М.В. Аналіз сучасного стану функціонування галузі свинарства / М. В. Місюк, Я. А. Сушарник // Інноваційна економіка. – 2016. – № 7-8. – С. 28-35. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_7-8_6
16. Пісьмаченко Л. М. Особливості аналізу фінансового стану неплатоспроможних підприємств / Л. М. Пісьмаченко, Н. М. Татаренко, В. В. Сперанська // Інвестиції : практика та досвід. – 2010. – № 7. – С. 32- 41.
17. Попович П.Я. Економічний аналіз. Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2001.
18. Семенишена Н., Сторож Д. Аналітичне обґрунтування управлінських рішень за даними звітності // Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін та сталого економічного розвитку :

зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (25 листопада 2015р., ЛНТУ, Луцьк, Україна). – Тернопіль : Крок, 2015. – С. 86-90.

19. Семенишена Н.В. Формування інформаційних баз даних для аналізу облікової та звітної фінансової інформації // Інформаційні технології у змісті освіти та практичній діяльності фахівців з обліку і аудиту: проблеми методології та організації: тези доп. наук.-практ. конф. (18 лютого 2010 р., КНЕУ, Київ, Україна). – Київ. : КНЕУ. 2010. – С. 226-228.

20. Фінансовий аналіз: техніка розрахунків та моделювання економічних ситуацій: навч. посібник / [Алексєєв І. В., Мороз А. С., Раманів Є. Н., Хома І. Б.]. – Львів : Видавництво «Бескид Бід», 2003. – 152 с.

ДОДАТКИ

Зразок титульного аркуша

*Міністерство освіти і науки України
Подільський державний аграрно-технічний університет
Економічний факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування*

КУРСОВА РОБОТА

з фінансового аналізу

на тему: **“АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (на матеріалах СВК “Летава” Чемеровецького району Хмельницької області)”**

Виконав: студент 2 стн курсу
спеціальності “Фінанси, банківська
справа та страхування”

Шевчук Г.М.

Керівник: доцент, к.е.н. **Іванова К.Б.**

Національна шкала _____

Кількість балів ____ Оцінка ECTS ____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Кам'янець – Подільський - 2017

ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Аналіз фінансового стану підприємства.
2. Аналіз оборотних активів підприємства.
3. Аналіз власного капіталу підприємства.
4. Аналіз доходів і витрат фінансової діяльності.
5. Аналіз грошових потоків підприємства.
6. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства.
7. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
8. Аналіз кредитоспроможності підприємства.
9. Аналіз ділової активності підприємства.
10. Аналіз нематеріальних активів.
11. Аналіз стану основних засобів підприємства.
12. Аналіз фінансових результатів і рентабельності підприємства.
13. Аналіз прибутку від звичайної діяльності.
14. Аналіз прибутку від операційної діяльності.
15. Аналіз показників рентабельності підприємства.
16. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства.